

KIRKKOVUOSI

Kirkkovuosi

Joulu

Pääsiäinen

Muita kirkkovuoden tärkeitä päiviä

Liturgiset värit

Opettajalle

TAVOITE

- Oppilas saa käsityksen, mitä kirkkovuosi tarkoittaa ja miten se eroaa kalenterivuodesta.
- Oppilas tutustuu kirkkovuoden tärkeimpiin tapahtumiin ja liturgisiin väreihin.

TAUSTATIETOA JA VINKKEJÄ

- Kirkkovuosi ei edellytä ulkoa oppimista, mutta hyväksi tavoitteeksi voi asettaa, että oppilas tietää, milloin ja miksi joulua, pääsiäistä ja helluntaita vietetään. Muiden pyhäpäivien käsitteleminen ei ole yhtä tärkeää.
- 1 Aloittakaa kalenterivuodesta. Kerratkaa vuodenajat ja kuukaudet. Merkittäviä oppilaiden syntymäpäiviä, joulujuhla, kevätjuhla ja muut tärkeät päivät riittävän suureen yhteiseen kalenteriin.
- 2 Käykää kertauksena läpi, mitä tarkoittaa hiljainen viikko. Pääsiäisen päivämäärä määräytyy seuraavasti: pääsiäispäivä on ensimmäisen kevätpäivän-tasauksen jälkeisen täydenkuun jälkeinen ensimmäinen sunnuntai.
- 3 Kun lähestytään kirkkovuoden uutta ajankohtaa, tuo pieniä kankaanpaloja eri liturgisissa väreissä luokkaan. Laita oikean värinen kangas esille perjantaina iltapäivällä. Kerro, mikä pyhäpäivä on tulossa ja miksi juuri tämä väri on ajankohtainen.
- 4 Vierailkaa kirkossa. Tutkikaa, miten alttari on koristettu.
- 5 Opettajalle hyödyllistä taustatietoa löytyy esimerkiksi osoitteesta evl.fi.

Oppimateriaalikeskus Opike
Viljatie 4 C, 00700 Helsinki
puh. (09) 3480 9350, fax (09) 351 3975
s-posti: opike@kvl.fi
www.opike.fi
www.kehitysvammaliitto.fi

Alkuperäinen ruotsinkielinen käsikirjoitus:
Solkart, Religion
© Lena Frilund ja Lärums-förlaget 2007
Käännös: Eeva-Liisa Nyqvist
Suomenkielinen toimitus: Sakari Kilkki
Selkokielen tarkistus: Henna Kara
Kuvitus: Maria Wager, Tiia Lehto
Valokuvat: s. 4 kynntilät: Sakari Kilkki, s. 7 kokko: Pixabay
Taitto: Birgit Tulla

© Kehitysvammaliitto ry, 2014
ISBN 978-951-580-616-1

Kopiointiehdot

Tämän materiaalin digitaalinen jakaminen
(esimerkiksi tiedostona sähköpostilla tai
oppilaitoksen omassa verkkoympäristössä) on kielletty.
Oppilaan sivuja voi tulostaa ja kopioida manuaalisesti.

Kirkkovuosi

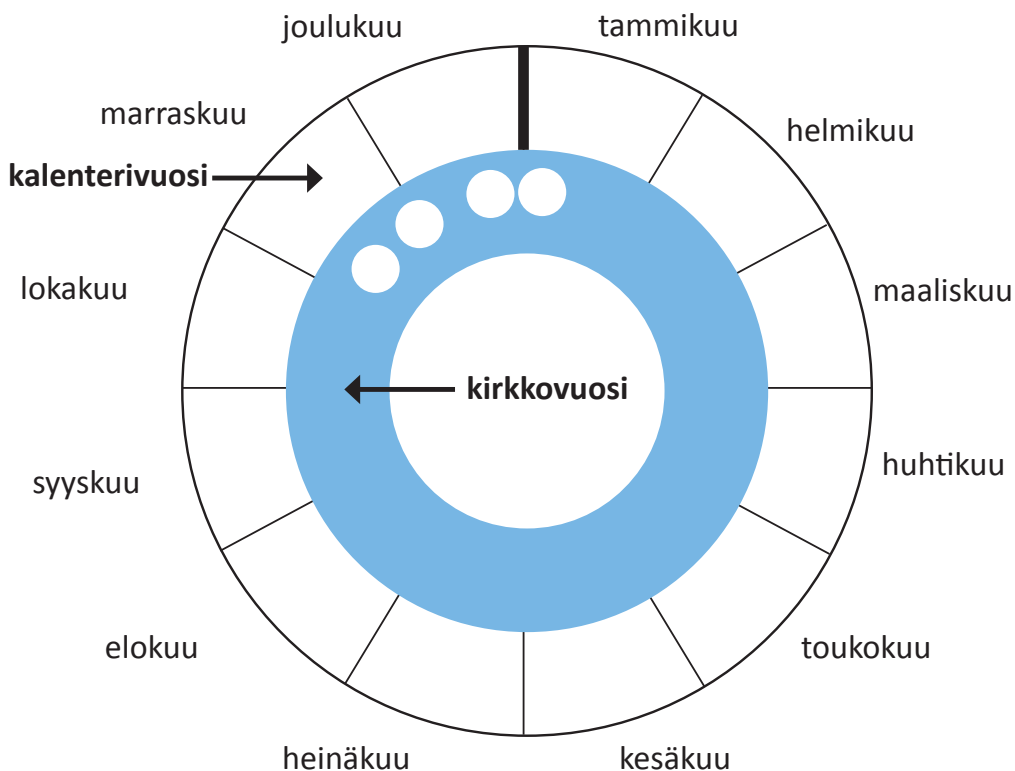
Kalenterivuosi ja kirkkovuosi ovat kaksi eri asiaa.

Kalenterivuosi alkaa tammikuun ensimmäisestä päivästä ja päätty joulukuun viimeiseen päivään.

Kirkkovuosi alkaa ensimmäisenä **adventtina** eli neljä viikkoa ennen joulua. Kirkkovuosi päättyy **tuomiosunnuntaihin**. Sitä vietetään viikkoa ennen ensimmäistä adventtisunnuntaita.

Tehtävä:

- Merkitse ympyrään oikeaan kohtaan **joulupäivä J**, **uudenvuoden päivä U**, **tuomiosunnuntai T** ja **ensimmäinen adventti A**.
- Merkitse rastilla se kuukausi, jolloin sinulla on syntymäpäivä.

Joulu

Joulua vietetään Jeesuksen syntymän muistoksi.
Joulupäivä on 25. joulukuuta.
Se on Jeesuksen syntymäpäivä.

Joulu alkaa kirkkovuoden mukaan neljä viikkoa ennen joulupäivää.
Viikkoja kutsutaan adventiksi.
Adventti tarkoittaa tulemistä.
Silloin odotetaan,
että Jeesus tulee maailmaan.

Adventtina sytytetään
yksi kynttilä jokaisena sunnuntaina.

Joulupäivänä mennään joulukirkkoon.
Joulukirkko on jumalanpalvelus,
joka pidetään aikaisin aamulla.

Tapaninpäivänä muistetaan
opetuslapsi Stefanosta.
Hänet murhattiin,
koska hän uskoi Jeesukseen.
Stefanoksesta tuli marttyyri.

Joulun pyhät päättyvät loppiaiseen.
Loppiaista vietetään
tammikuun kuudentena päivänä.

Tietoa:

Marttyyri on henkilö,
joka on kuollut uskonsa
tai ajatustensa takia.

Tehtävä:

1. Etsi kalenterista, milloin on **tapaninpäivä**.
2. Yhdistä oikein lause ja sana.

Kynttilöitä sytytetään.

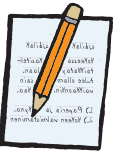
loppiainen

Joulun pyhät päättyvät.

adventti

Muistellaan opetuslapsi Stefanosta.

tapaninpäivä

Pääsiäinen

Pääsiäistä vietetään Jeesuksen kuoleman ja taivaaseen nousemisen muistoksi.

Pääsiäisellä ei ole omaa päivämäärää. Se on joka vuosi maaliskuussa tai huhtikuussa. Pääsiäiseen valmistautuminen alkaa jo kuusi viikkoa aikaisemmin. Näitä kuutta viikkoa kutsutaan paastoksi. Paaston aikana on tarkoitus syödä ja juoda vähemmän. Paasto liittyy Raamatun kertomukseen, jossa Jeesus vietti 40 päivää autiomaassa rukoilemassa ja paastoamassa.

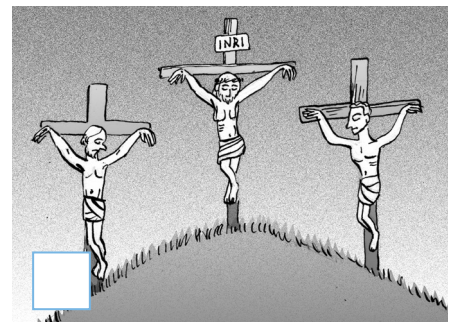
Pääsiäisviikkoa kutsutaan hiljaiseksi viikoksi.

Tehtävä:

Numeroi pääsiäisen tapahtuma oikeaan kuvaan.

- 1 **Palmusunnuntai**
Jeesus ratsasti Jerusalemiin, ja häntä juhlittiin kuin kuningasta.
- 2 **Kiiristorstai**
Jeesus söi viimeisen aterian opetuslastensa kanssa.
- 3 **Pitkäperjantai**
Jeesus naulittiin ristille.
- 4 **Pääsiäispäivä**
Jeesus nousi kuolleista ja ilmestyi opetuslapsille.

Muita kirkkovuoden tärkeitä päiviä

Kynttilänpäivää vietetään helmikuussa.

Ennen oli tapana siunata
kirkon kynttilät kynttilänpäivänä.

Marian ilmestyspäivää vietetään maaliskuussa.

Silloin muistetaan päivää,
jolloin Neitsyt Maria sai tietää,
että hänestä tulee Jumalan pojan äiti.

Kun Jeesus oli noussut taivaaseen,
Jumala lähetti opetuslapsille Pyhän Hengen.
Sen avulla opetuslapset kertoivat
Jeesuksesta ihmisille.

Vietämme **helluntaita** sen päivän muistoksi,
jolloin Pyhä Henki tuli maan päälle.

Helluntai on aina viisikymmentä päivää
pääsiäisen jälkeen.

Helluntai on joskus toukokuussa, joskus kesäkuussa.

Juhannuspäivä on Johannes Kastajan päivä.

Sitä vietetään kesäkuussa.

Mikkelinpäivä on lasten ja enkelten päivä.

Sitä vietetään syyskuussa tai lokakuussa.

Pyhäinpäivää vietetään marraskuussa.

Silloin muistetaan kaikkia, jotka ovat kuolleet.

Monet vievät haudoille kukkia ja kynttilöitä.

Tehtävä:

1. Yhdistä kirkkovuoden päivä ja oikea kuukausi viivalla toisiinsa.

juhannuspäivä

pyhäinpäivä

helmikuu

maaliskuu

kesäkuu

marraskuu

kynttilänpäivä

Marian ilmestyspäivä

2. Mihin kirkkovuoden pyhään kuva liittyy?

Liturgiset värit

Olet ehkä huomannut kirkossa, että pappi käyttää värikästä nauhaa pukunsa päällä.

Nauhan väri vaihtelee kirkkovuoden eri pyhien mukaan.

Kirkkovuoden aikana kirkon eri kankaissa käytetään viittä eri väriä.

Niitä kutsutaan **liturgisiksi väreiksi**.

Valkoinen on ilon väri.

Sitä käytetään jouluna ja pääsiäisenä.

Punainen on veren ja tunnustuksen väri.

Sitä käytetään helluntaina ja pyhäinpäivänä.

Violetti ja sininen ovat katumuksen värejä, joita käytetään kirkossa paaston ja adventin aikana.

Musta on surun väri.

Sitä käytetään ainoastaan pitkänäperjantaina.

Vihreä on elämän väri.

Sitä käytetään silloin, kun ei ole määrätty mitään muuta kirkkovuoden väriä.

Tehtävä:

Väritä ruudut oikealla liturgisella värillä.

ilo

tunnustus

katumus

suru

elämä